

אוסף סיפורים "תקמט"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך: ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשי הקשר שלכם או כתובות של מעוניינים בעלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אך הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

איני נותן יד אחר ברית מילה... (גליון טיב הקהילה)

הגה"צ רבי אליעזר גוטפרב שליט"א נולד בבית החולים 'שערי צדק' המפורסם, באותם ימים לא היו משחררים את התינוק מבית חולים עד לאחר הברית, לאחר שבדקו שהכל כשורה והוא בשלמות הבריאות.

בדרך כלל היה הדוקטור וולך, מנהל בית החולים המפורסם, מוהל בעצמו את כל התינוקות שנולדו אצלו בבית החולים. ואף בלידה זו פנה הרב וולך אל אביו הגה"צ רבי שמואל גוטפרב זצ"ל, וכשדיבר עימו בענין הברית מילה, הודיעו שכאן בבית החולים הוא המוהל של כל הנולדים אצלו. אך רבי שמואל ביקש ממנו שברצונו לקחת מוהל אחר למול את בנו, ענה לו הד"ר וולך, אם מבקש אתה לקחת מוהל אחר מסכים אני בדבר, ותוכל לקחת כל מוהל שתרצה.

והנה בהגיע יום הברית גזרה המלכות 'עוצר' בכל רחבי העיר, כידוע שמחמת מצב המלחמה הקשה באותה עת, היו גוזרים 'עוצר' ונאסר באיסור חמור לצאת ברחובות העיר, וממילא לא היה שום מוהל יכול להגיע למול את התינוק, ונצרך הרב וולך להיות המוהל באותה ברית מילה. כמוהל בקי ומנוסה ערך הרב וולך את הברית ברוב פאר והדר, עם כל המנהגים הנהוגים בה מקדמת דנא, אך תיכף עם סיום הברית איחל 'מזל טוב' בקול רם ויצא תיכף חיש אל משרדו.

הר"ר שמואל רצה להודות לו על עריכת ברית המילה, וכראותו שכבר פנה למשרדו, יצא אחריו ונכנס אל המשרד וביקש ללחוץ את ידו בברכת 'ישר כוח' נאמנה. אולם להפתעתו אמר הד"ר וולך איני נותן יד אחר ברית מילה. לפליאתו של ר' שמואל מדוע דוקא לאחר ברית המילה אינו מסכים ללחוץ יד לברכה, הסביר הדוקטור הצדיק, שכשהתגורר בעיר ווינה שבאוסטריה, ולמד שם את מלאכת הרפואה, וכן את מלאכת המילה, ונעשה מוהל מפורסם, היו לפעמים בריתות של יהודים מודרניים וכשלחצו ידיים לברכת 'מזל טוב' באו גם הנשים ללחוץ לו את ידו. לפיכך נדרתי אז נדר שאיני נותן את ידי לאף אחד לאחר הברית, לא לאנשים וכמובן אף לא לנשים, וכך ניצול מאותו מכשול, כשכולם כבר ידעו שהרב וולך אינו נותן יד אף פעם... אמנם, סיים הרב וולך, כשהגעתי

כאן לארץ הקודש והקמתי את בית החולים 'שערי צדק' היו רובא דרובא של המשפחות חרדים יראי ה', עם כל זה 'נדר הוא נדר', ולכן מיהרתי אחר הברית אל המשרד כדי שלא לעבור על הנדר.

'אל תהיי לי דוסית' (האמנתי ואזמרה)

אביבה מספרת: הייתי הכי עשירה בכיתה, היו לי המון חברות והכי מאושרת. עד היום אין לי מושג באילו עסקים אבי עסק, אני זוכרת שאמא התחננה אליו שיעשה רק ביושר, כי היא לא עומדת במתח, ואבא צחק על תמימותה'. רק שלא תהיי לי דוסית', אמר אבא כשדיברה על מונחים של צדק ויושר. 'רק לא זה' דוסית ... מאוחר יותר הבנתי למה אבא מתכוון. הבנתי שאמא היתה מעוניינת להכיר יותר את הדוסים', אלו היהודים שומרי השבת, כמו לויין מקצה השכונה וחכם מהרחוב שליך משפחות עדינות וצנועות, אבל היא פוחדת. כך התנהלו חיי, עד שאמא חלתה, בבית החולים נתנו לה רק טיפול תומך, ואבא רתח מזעם'. היא הולכת למות, אתם לא מבנים? היא אישה טובה, תעשו משהו'. 'רופאים הם רק בני אדם' לחשה לו אמא, 'רק הקב"ה יכול לרפאות אותי'. בפעם הראשונה ראיתי את אבא מרכין ראש.

אמא עזבה אותנו, בבת אחת הפך הבית להיות חשוך. אבא דאג למבשלת ומנקה, הוא רשם אותי לחוגים יוקרתיים אחר הצהריים, כך שהייתי עמוסה מבוקר עד לילה, אבל היה לי ריק שומם וחשוך. ביום אחד מצאתי את עצמי מתדפקת על הדלת של משפחת לויין. ידעתי שאמא עומדת מאחוריי, ואני עומדת לעשות מה שלה לא היה לי אומץ. 'אני רוצה לשמור שבת, איפה אפשר ללמוד על זה?' שאלתי את האישה בנעימה. היום אני מבינה את ההלם שתקף אותה. היא התעשתה מהר מאוד, אחר כך הכניסה אותי במאור פנים לביתה הפשוט והגישה לי שתיה, היא הזכירה לי את אמא. היא הקשיבה לי, ואמרה שיש בהחלט לאן לשלוח אותי, וחוף מזה, הבית שלה פתוח בשבילי לכל שאלה, כשציינתי לה את שמי, היא קפאה על מקומה. 'את הבת של רפי כהן?' הנהנתי. הפחד הבהב בעיניה. 'אם לא איכפת לך, שאבא שלך לא ידע שאני קשורה ל'... לזה שאני רוצה לשמור שבת? אין בעיה, הוא לא ידע לעולם, ואת יכולה לסמוך עלי הנה מספר הסלולארי, היא השפילה עיניים, אני מצטערת שלא תוכלי לבוא אלי בגלוי, יש לי ילדים, ואני חוששת... אבל אנחנו ניפגש בדרכים אחרות היא לחצה את ידי בחום, ואמרה, את נערה אמיצה!

לימים ידעתי עד כמה צדקה גב' לויין'. אבל מי הביא אותך לכל המרצים ב'ערכים', הא? מי שלח אותך לשבת שלהם? אני חייב לטפל באיש הזה! אבא שלי השתולל מזעם, כששמע על הכיוון החדש שלי. 'זו היתה אמא'... אמרתי. ידעתי שלאמא – אבא כבר לא יכול להזיק. אבא האמין, ואני ידעתי שבאמת אמא שלחה אותי אל השבת, אל התורה ואל האור. במחשבה מפוכחת יכולתי לומר, שבעצם אבא – דוקא הוא שלח אותי אליהם. אבא הראה לי את החיים בלי יראת א-לוקים, החיים בלי התורה, ואני לא רציתי את החיים האלו, חיפשתי משהו אחר, ומצאתי. הייתי עיקשת, את העקשנות לקחתי מאבא... את

שומעת, אביבה, הבית הוא שלי, כאן חיים לפי הכללים שלי, ואת לא הולכת להיות 'דוסית', כך אמר לי אבא בין לבין. המילים שלו הרגיעו אותי. לא היו לי תוכניות לגור בוילה ברחובות לעד.

הייתי יוצאת למדרשיה בבני ברק וחוזרת בערב. היו לי קשרים עם המורות, היו לי חברות, הרבנית ט. לקחה עלי אפוטרופסות, וגם גב' לויין הייתה עמי בקשר. שמחתי שאבא עסוק. וביום אחד הוצע לי שידוך. הייתי באושר. היה זה שידוך שבחלומות הכי ורודים לא הייתי מגיעה אליו. רונן מאיר, בן ישיבה עדין שתורתו אומנותו, וגם הוא עבר מסלול דומה לשלי. היה רק שינוי אחד – כל המשפחה אתו. יש לו משפחה חמה ותומכת, שרצתה לראות אותו מקים בית של תורה. הרב נתן את ברכתו. הרבנית ט. בכתה איתי מרוב אושר, ומה שנשאר זה רק לסגור את השידוך ולהתחיל חיים של אושר ושמחה.

יצאתי לוילה בהתרגשות, רוצה לבשר לאבא על אירוסיי הקרובים. כמה תמימה הייתי... 'מי החתן?' 'רונן מאיר'. 'ומה הוא עושה, אה?' 'לא עניתי, קור זחל בעצמותיי'. 'הוא בן ישיבה?' 'שאג אבא, 'תגידי את האמת'. הנהנתי. בפעם הראשונה בחיי ראיתי אש משתוללת בעיניים של אבא. כלומר, זו לא הייתה הפעם הראשונה ממש, אבל בפעם הזו היתה האש מטווחת אליי, בתו היחידה'. השידוך הזה לא יהיה, את שומעת? אני לא אתן לחתונה הזו להתקיים, ויש לי הרבה דרכים, את יודעת'... ברחתי מהבית, וידעתי שאני צריכה עזרה.

התקשרתי לגב' לויין, היא נתנה לי את המספר של אחד הרבנים החשובים. התיישבתי על ספסל מרוחק מהבית והתקשרתי, כששמעתי את קולו של הרב, פרצתי בבכי. הייתי זקוקה לדקות ארוכות כדי להתאושש. ולהסביר את עצמי. הרב שתק. ולרגע חשבתי שהוא קרס. אבל לא, אמר לי הרב 'את השאלה שלך אני מפנה לגדול הדור בדחיפות'. נסעתי לבית הרבנית ט. ושם ציפינו לתשובה. כעבור שעותיים התקבלה התשובה, וכשהרבנית ט. שמעה את התשובה. פניה האירו, חיבקה אותי ואמרה: 'מזל טוב, את כלה'. 'זה באמת???' 'אבל אנחנו בסכנה תקשיבי עד הסוף, יקירה, הרב הורה לסגור את השידוך בסתר, ושלא תדברי עם אביך שבוע'. היו לי הרבה שאלות, מה פירוש בסתר? ומה זאת אומרת לא לדבר עם אבא שבוע? לא לדבר בכלל, או רק לא לספר על השידוך? ומה יקרה אחרי שבוע, אה? ובכלל, איך נתחתן, הרי לא נוכל לחיות בסתר לעד? זו היתה ההזדמנות שלי לשמוע אמונת חכמים מהי. בדיוק מה שאומר הרב, אפילו אמר לך על שמאל שהוא ימין או הפוך.

עוד באותו לילה ערכנו את ה'זורט' בקול דממה. ונתתי לאבי להבין שיש לי כמה קורסים לסיים וכמה מבחנים לעבור, כך שלא יהיה לי זמן לנשום חיכתי לסיום השבוע, הייתי בטוחה שמשהו עומד לקרות. לא יכול להיות אחרת. הרב אמר שבוע, והשבוע מאחורינו. ליל שלישי. בבית משפחת מאיר שמחה מאופקת. 'אבא, בא ניסע לכותל', מבקש רונן, יש לי הרבה על מה להתפלל'. 'רעיון נפלא, כנס לרכב, אנחנו נוסעים'. הם מגיעים, ושוקעים בתפילה איש איש ותחנוניו. אחר כך חזרו בלב קל לרכב. בדרך הם שומעים שיעורי תורה. הרכב עושה את דרכו בחשיכה וקרוב לשער הגיא, סמוך ליישוב

שורש, הם מגלים רכב חונה, ובן אדם בגיל העמידה שוכב מתחתיו, אבא של רונן החליט לעצור, יהודי במצוקה'. מה העניינים, חבר? 'לא יודע, זה רכב חדש, והוא לא אז, כבר שעתיים אני ככה, על הכביש, ואני לא מוכן לעזוב אותו אפילו לרגע, שמא ייגנב, וגם אני לא תופס שום גרר'. רונן חושב שהאיש מיובש, כנראה אין עליו שתיה. הוא מוציא שתיה חמה מהתרמוס וכוס, האיש לוגם קפה, ואבא של רונן נשכב במקומו. מהר מאוד הוא מאתר את הבעיה ומזדקף, 'הרכב בסדר, אדוני, סע לשלום'. אבל האיש לא נוסע, הוא מביט מבולבל באב ובבן, וקולו מצטרד. 'אני מוכרח לומר לכם את האמת, אני שונא דוסים, שונא שונא!!! אבל אתם משהו אחר, שעתיים אני ככה שוכב ואף אחד לא עצר לי... אתם אנשים נפלאים'.

הם לוחצים ידיים, והאיש מוסיף: 'יש לי בת שרצתה לסגור שידוך עם דוס, ואני לא נתתי לה'. האוויר מתחשמל. 'איך קוראים לה? 'אביבה כהן. למה, מה קרה? למה אתם עומדים ככה המומים?' שמי רונן מאיר. רפי כהן מחבק את החתן שלו חיבוק אמיץ, עד שרונן אינו נושם כמעט. אחר כך הוא התקשר לבתו 'אביבה?' השאגה שלו מגיעה כמעט עד שער הגיא, 'לכי חפשי לך איזו מגדניה שיעוד פתוחה ותקני בורקס, רוגלך, עוגות, כל מה שצריך, ובואי מהר לבית ברחובות, אבל מהר...'. 'ככה עמדתי נטועה כשהסלולארי ביד מול הקול השופע של אבא, קול שלא הכרתי. 'אנחנו סוגרים את השידוך עם החתן הכי מיוחד בעולם, רונן מאיר, או אני מזמין אותך ל... איך אומרים אצלכם? 'וורט' שלך, והוא יהיה בבית ברחובות. מה, לא מגיע לי קצת נחת, אביבה?'

עוד ישמע בערי יהודה... בדיוק שבוע אחרי. בדיוק כדברי הרב.

החלות מויז'ניץ (להתעדן באהבתך, גליון 473)

באחד מימי הקיץ ישב כ"ק האדמו"ר בעל ה'ישועות משה' מויז'ניץ זצ"ל על שפת הים למנוחה, ולמד מתוך גמרא גדולה. כאשר מעליו פרוסה שמשיה להצל עליו מהשמש. עבר שם יהודי שחזותו העידה שעדיין לא זכה לשמור תורה ומצוות וראה התקהלות של חרדים על שפת הים. ניגש אל אחד הגבאים והתעניין מיהו זה היהודי נשוא הפנים היושב ולומד. השיב לו הגבאי: "זה הרבי מויז'ניץ". "ככה? זה הרבי מויז'ניץ?" אמר היהודי שלבש בגד ים, "אני חייב לגשת אליו ולהגיד לו משהו!" הגבאי ניסה להניאו מלגשת אל הרבי, כשהוא לבוש בבגד ים. אך האיש התעקש ואמר: "זה משהו קצר, שאני כבר הרבה שנים רוצה להגיד להרב ויז'ניץ..."

היהודי הלז לא המתין הרבה והרים את קולו: "הרב ויז'ניץ! הרב ויז'ניץ!"... האדמו"ר הביט בו ושאל את הגבאי לרצונו של היהודי. אמר לו הגבאי: "הוא אומר שיש לו משהו שהוא רוצה להגיד לרבי כבר הרבה זמן, וזה משהו קצר"... "בסדר, שיגש!" אמר הרבי. ניגש היהודי אל האדמו"ר ואמר לו כך: "הרב ויז'ניץ, אני כל שבוע נוסע במיוחד לבני ברק לקנות את החלות שלכם במאפיית ויז'ניץ! זה משהו מיוחד, אין כמו הידיים שלך, ידי זהב. אתה אופה חלות טעימות מאוד מאוד! יבורכו מעשי ידך..."!

הרה"ג רבי ישראל מאיר אלטמן שליט"א מביא את הסיפור בספרו 'שמע תפילתי' וכותב בשוליו את הדברים המאלפים הבאים: אכן, מעשיה מבדחת. מצחיק לשמוע על היהודי התמים שצימצם את כל חסידות ויז'ניץ, קהילה חסידית תוססת בת אלפי משפחות, עם שיטה ודרך בעבודת ה', עם ישיבות, כוללים, תלמודי תורה ועוד ועוד, למאפיית חלות, כך שהיה ברור לו כשמש בצהריים שהאדמו"ר מויז'ניץ קרוי כך על שם החלות שהוא אופה, ועוד בעצמו ... אך האם אנחנו לא כאותו יהודי טועה? האם אנחנו לא מצמצמים לעיתים את כל המבט שלנו ל'מאפיות חלות'?... יש כאלו שמבטם על תפילה, דומה להסתכלותם על 'כספומט'. צריך פרנסה? הולכים להתפלל. יש חולה בבית? מתפללים. צריך זיווג? הולכים להתפלל, צריך ישועה בכל נושא שהוא? מתפללים ... זהו צמצום, לקחת את כל מושג התפילה ולצמצמו ל'קח - תן', 'קח תפילה' תן ישועה. לא ולא!

הכהן והגירות (הרב שבתי סלביצקי)

היה זה בשמחת תורה לפני שנים רבות, עת ערכנו הקפות בבניין הבית חב"ד של אז והאווירה הייתה מרוממת ושמחה במיוחד. הקהל שר ורקד בעוז ופני הכל קרנו וצהלו משמחת התורה. לפתע, נכנס בחור מגודל שיער ומעוטר בכיפה קטנה (שניכר היה כי היא אורחת טרייה אצלו) ונעמד בצד. מיותר לציין שכעבור רגע או שניים כבר מצא עצמו הלה במרכז רחבת הריקודים ... בשלב כלשהו, נעמדנו שנינו בצד ושאלתי אותו עליו ועל חייו בנסותי לעמוד על קנקנו. מהשיחה אתו התברר שהוא גדל במשפחה רחוקה משמירת מצוות, למד בבית ספר לא דתי, ואין לו ולו מושג קלוש על יהדותו. הוא גם סיפר שבעיסוקו הוא עורך דין ושהוא עושה חיל בתחום. הצעתי לו שאחר החג נלמד תורה יחד בחברותא וננסה 'להשלים פערים', והבחור שמח על הצעתי ונעתר ברצון.

מיד עם תחילת לימודנו התרשמתי שמדובר בבחור חריף עם ראש על הכתפיים והתקדמנו יפה. הכל התנהל למישרין ונראה היה שהוא נהנה מאוד מהלימוד בצוותא, עד שבאחד הימים, תוך כדי לימודנו, הזכרתי לתומי שעל פי ההלכה - אסור לכהן להתחתן עם גיורת. לשמע הדברים, הוא נאלם דום וצבע פניו השתנה חליפות. לאחר שתיקה ארוכה הוא סיפר כך: "לפני תקופה הוזמנתי לטפל בתיק משפטי מסוים בארצות הברית, ופגשתי שם בחורה אמריקנית, מיוחדת במינה. התיידדנו והצעתי לה נישואין, רק שהיא טענה שיש מרחק גדול מדי ביננו בכל הנוגע לשמירת מצוות. 'אני שומרת מצוות', אמרה, 'ואילו אתה לא יודע כמעט דבר על יהדותך. אם אתה נכון ללמוד את דרישות ההלכה היהודית ותראה שמתאים לך לקיים אורח חיים דתי, נוכל להקים יחד את ביתנו.' זו בעצם הסיבה לשמה הגעתי לבית חב"ד, שיתף אותי בגילוי לב. כל המוטיבציה שלי ללמוד ולהתקדם בשמירת מצוות, הוא רצוני העז להתחתן איתה, רק ש... אני כהן והיא גיורת", אמר-זעק.

מצוקתו הייתה גדולה, והצעתי שנלך יחד לרבנים ונברר את העניין. מהר מאוד התברר שאין כל 'פרצה' שתאפשר להם להתחתן זה עם זה ושלא שייך לערער ולבטל את חזקתו

ככהן , והוא היה שבור ומדוכא. הצעתי לו לכתוב לרבי והוא שמח על הרעיון וביקש שאעזור לו לנסח מכתב ולגולל את השתלשלות הדברים. כשהגיע מכתב התשובה, ישבנו וקראנו אותו יחד, והוא התרגש מאוד ודמעות נקוו בעיניו. זמן מה הוא ישב מהורהר ועיבד בתוכו את תשובת הרבי, ואז הוא קם, חיבק אותי ואמר: "הבנתי, אני עוזב את זה."

התשובה המופלאה של הרבי, תשובה שהעניקה לו הבנה חדשה מה הם נישואין ונתנה לו פרספקטיבה אחרת על מצבו, הייתה זו : הרי אמרו חז"ל כי "ארבעים יום קודם יצירת הוולד מכריזים בת פלוני לפלוני". ממילא, אם היא הינה הזיווג שלך, אם היא חלק מנשמתך, ללא ספק הקב"ה היה עושה אחת מהשתיים: או שהיא תיוולד יהודייה או שאתה לא תיוולד למשפחת כהנים; ומכיוון שאתה כהן והיא גיורת, דבר שלא מאפשר לכם על פי תורה להתחתן, ברור אפוא כי אין זה הזיווג שלך !

תשובת הרבי פתחה לו שערים ופקחה את עיניו. ללא ספק הדמעות שהוריד אז וקבלתו עליו את הדין מתוך אמונה שלמה שזהו הדבר הנכון והטוב עבורו, עזרו לו למצוא בהמשך את זיווגו האמיתי ולהקים משפחה לתפארת, אשר כמה מבניה משמשים כיום כשלוחי הרבי.!

המעידה בזמן הנכון

סיפור מרתק סיפר נער מבני ברק הממחיש לנו את גודל השגחת ה' על כל ברואיו.

היה זה ביום שני בשעות הצהרים המאוחרות. חזרנו עם כל בני המשפחה, ההורים, הילדים, ואף הנכדים מטיול בימי חופשת בין הזמנים, ועשינו את דרכנו בחזרה אל ביתנו בשכונת רמת אלחנן. האוטובוס הוריד אותנו בתחנת הגשר של גבעת שמואל, ומשם התחלנו לעשות את דרכנו לעבר הגשר על מנת לעלות עליו להגיע לצד השני אל ביתנו. מכיוון שהינו קבוצה גדולה של כל בני המשפחה המורחבת ב"ה, מטבעם של דברים, כל אחד הלך בקצב שלו, כך שיצא שהתפצלנו לשתי קבוצות – קבוצה אחת של כמה מהנכדים עשתה את דרכה עם אחי הגדול והחלה לעבור את הגשר, בעוד שהקבוצה השניה, בה היתה אימי עם שאר אחי הקטנים ועוד כמה נכדים, הלכו לאט יותר, בקצב איטי, והנה אחי הגדול עלה ראשון עם כמה נכדים על הגשר, בעוד אימי היתה עדין סמוך לתחנת האוטובוס, והחלה זה עתה לעלות במדרגות הגשר עם שאר הקטנטנים.

לפתע, אחד הנכדים הקטנטנים שהיו בקבוצה של אימי מעד ונפל במעלה מדרגות הגשר, אימי עצרה את כולם, והכל נגשו להרים את הנכד הכואב ולהרגיע את רוחו. הם נגשו לטפל בו במשך כמה שניות, ואז תוך כדי שהם נמצאים במדרגות הגשר נשמע קול רעש גדול וזעזוע אדיר שטלטל את כל הגשר. המשאית נכנסה בגשר והפילה אותו. חציו של הגשר הסמוך לגבעת שמואל קרס, בו היתה נמצאת הקבוצה של אימי עם שאר הנכדים, ניסי ניסים ... אילולא הנכד הקטן היה מועד ובוכה, אלא היו הם עולים כרגיל על הגשר, וודאי שזה היה נגמר באסון משפחתי איום ונורא! אימי שראתה את הגשר קורס מטרים בודדים ממנה נכנסה לפחד והתקשרה בבהלה לאחי הגדול: מה קורה, אתה בסדר ? עברת

את הגשר? אחי מודיע לה שברגע שסיים לחצות את הגשר עם שאר הקטנים, הרגיש את הגשר רועד וראה את הגשר קורס מטה, אך ברוך ה' הם עברו זאת בשלום.

המשכורת שהוקדמה (גל' השגחה פרטית)

היום יום רביעי כ"ט בתשרי. מדבר אברך מקריית ספר. מאז שהקמתי את ביתי בשעה טובה, ופתחתי חשבון בנק כדרכם של זוגות צעירים, הקפדתי שלא תהיה חריגה בחשבון. זאת, מתוך כוונה שלא להיכשל באיסורי ריבית חלילה וחס. אני יודע שיש היתרי עסקה וכל מיני דעות מקילות בעניין, אבל אני רציתי להדר. רציתי שיהיה גלאט לפי כל הפירושים, וברוך ה', הקב"ה עזר, ואכן בדפי הפירוט של חשבון הבנק, אף פעם לא מופיע בשורת הסיכום הסימן של המינוס.

כחלק מההתנהלות הזאת, איני משתמש בצ'קים, כי מי יערוב לי שמקבל הצ'ק יפקיד אותו בבנק רק בזמן שיש כסף בחשבון? איני רוצה להגיע למצב שמישהו יוציא צ'ק שיביא לחריגה, ולכן בכלל איני נותן צ'קים.

הכול טוב ויפה, כשאני חי לעצמי עם חשבונותיי. אבל, לא תמיד עומדת לי עקשנותי זו ביחס לאחרים. יום אחד גיליתי שאין ברירה, אני חייב לתת צ'קים:

יש לי בן נהדר שצריך ללמוד בקורס חיוני עבורו, ושם, בקורס, מקבלים את התשלום רק בצ'קים. בתחילת השנה הם דרשו שנים עשר צ'קים מראש, והבטיחו שיפקידו אותם רק בתאריכי הפירעון שרשומים עליהם. לא אהבתי את זה, אבל לא הייתה ברירה, ורשמתי את הצ'קים בתקווה שהם יעמדו במילתם. שמחתי לגלות שאכן, חודש אחר חודש הופקד הצ'ק בזמן שנקבע.

למחרת חג הסוכות אני מתקשר לחשבון הבנק. אין הפעם הזאת דומה לכל פעם שאני מתקשר לבנק: זהו טלפון שבו אני נפרד סופית מההווי הנפלא של המועד, שכן, במשך כל ימי חול המועד לא התקשרתי לבנק, ועתה, עם החזרה לשגרה, גם את זה צריך לעשות. לפי החישוב שלי, אני עומד לשמוע שחשבון הבנק עומד על קרוב לאפס; אולם, להפתעתי אני שומע שיש לי שם מאתיים שקלים. מאתיים?! איך זה יכול להיות?! איך זה קרה?! ואז אני מגלה פלא פלאים: התאריך של הצ'ק חל בחול המועד, וכיוון שכך, החליטו שם בקורס להפקיד אותו מאוחר יותר, מיד אחרי החג, בזמן שלא עלה בדעתי לבדוק מה קורה בבנק, כאשר בדרך הטבע לא אמור להיות כסף בחשבון. אולם בדיוק השנה, החליטו בהנהלת התלמוד תורה שבו אני מלמד, להפקיד לחשבוני 350 ש"ח לפני החג – חתיכה קטנה מתוך המשכורת. זה עשר שנים שאני מלמד בחיידר הזה, ומעולם לא הקדימו משכורות או חילקו אותן לכמה פעימות; והנה, בדיוק השנה, בדיוק כשצריך לצאת לי צ'ק, הכניסו לי כמה מאות שקלים!

ראיתי בזה שהקב"ה שמח במאמציי להישמר מכל אפשרות של ריבית, ועתה, כשלא היה בידי לעשות מאומה, מבלי שאדע על הזמן בו הצ'ק יוצא, הקב"ה סידר הכול. ועוד חיזוק נפלא קיבלתי, והוא, שלא צריך לדאוג. לא יודעים איך נסתדר, מאיפה נשיג, כיצד יתמלא? – נסמוך על ה', והוא כבר ישלח את מה שצריך ובזמן המדויק.

השידוך הראוי II (הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א – ספיר ויהלום)

אל הרה"ק האמרי אמת זיע"א הגיע יהודי אחד לשאול ולהתייעץ אודות הצעת שידוך שהציעו לו עם בתו של איזה יהודי מאחת העיירות שבפולין והוא אינו יודע האם להתקדם בזה ולומר לדבק טוב. אמר לו האמרי אמת: קום וסע לאותה עיירה בה מתגורר אותו יהודי, תברר שם אודותיו, ולפי זה תקבל את ההחלטה על השידוך. ציית היהודי לדברי הרבי ונסע לאותה העיירה. עם הכנסו לעיירה הוא רואה מולו את אחד התושבים בעיירה מהלך אנה ואנה. חשב היהודי: מה לי להתעכב כאן, אשאל את אותו יהודי מה חוות דעתו על ההצעה ועל משפחת האיש, ונדע את אשר לפנינו. הנשאל נענה לשאלה בסבר פנים יפות ובמשך דקות ארוכות עמד והפליג במעלת האיש ומשפחתו. הוא הסביר לו כי מדובר באיש טוב ומטיב, אדם נפלא ומיוחס. גם בשבח משפחתו הפליג, ולא גמר את ההלל על המדוברת בעצמה, שכלילת המעלות היא. סוף דבר, סיכם האיש את הגיגיו, שבודאי כדאי לך להשתדך עמו, והרי זה כענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל. כיון שכן, החליט האיש שלזו הייתה כוונת האמרי אמת בעצתו לנסוע לעיירה, והוא הודיע לשדכן כי הוא מוכן ומזומן להתקדם בשידוך על הצד היותר טוב.

אחר סגירת השידוך, שהתקיים באותה עיירה בה גרו הכלה ומשפחתה, נותר האיש ללון שם בלילה, אלא שלמחרת בבוקר, כשהלך לבית הכנסת בעיירה, נפל ליבו בקרבו: מכל עבר הוא שמע את כל התושבים, ללא יוצא מהכלל, מקללים את המחותן שלו, מחרפים ומגדפים אותו בכל מיני קללות שבעולם. בתדהמתו כי רבה הוא פתח בשיחה עם אחד האנשים שהיו שם, ואותו אדם שלא ידע כי הוא המחותן שלו הסביר לו בהרחבה את טיבו של האיש, את רוע מעלליו, ואת העובדה שכל בני העיירה מאד לא מחבבים את האיש. חשכו עיניו של האיש והחליט לנסוע תיכף ומיד אל האמרי אמת ולשאול בעצתו, מה כעת עליו לעשות.

כשנכנס האיש אל האמרי אמת, הוא פרץ בבכי גדול וסיפר לפניו את כל הסיפור, איך שבעצת הרבי נסע לעיירה ושמע מאדם אחד שבחים עליו, ומחמת כך הוא אכן השתדך איתו, והנה מתברר כי זהו מקח טעות גמור. נענה הרבי ואמר לו: הסכת ושמע, ידעתי בני ידעתי שאדם זה שעליו שאלת אותי מצוי במריבה עמוקה עם כל בני העיירה, אבל גם ידעתי שיש עדיין יהודי אחד ויחד שאיתו הוא עדיין לא מתקוטט. אמרתי בליבי: אם מכל תושבי העיר ייצא לך לפגוש בדיוק את אותו יהודי שמצוי עימו בשלום ובשלווה, הרי זה סימן מובהק מהשמים שזהו השידוך הראוי לך. אולם אם זה אינו השידוך הראוי לך, הרי שבודאי יסובבו מהשמים שתפגוש אחד מתוך רוב יהודי העיירה שבודאי ידברו בו סרה וכך תדע לא לעשות את השידוך. כעת, משיודע אתה כי אכן משמים הוליכו את אדם לפגוש אותך ולספר לך על מעלותיו של מחותנך, בוודאי יכול אתה להיות סמוך ובטוח כי זהו השידוך שנגזר עליך ממרומים.

